Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 66 (626) ⭑ joi 21 noiembrie 1957 ⭑ 8 pag. 30 bani

CĂLĂTORIE ÎN ISTORIE

(Continuare din nr. 63)

„Trecînd platoul spre care ne-a îndrumat Ju-Ju. grupul nostru ajunse la un pod ridicat peste o apă. La capătul acestuia, doi ostași purtînd scuturi și coifuri, ținînd în mînă fiecare cîte o suliță ascuțită, stăteau de strajă.

Abia acum ne dădurăm seama ce-a vrut să spună Luo-Luo atunci cînd ne arăta solzul de pește. „Solzii" erau, de fapt, scuturile și coifurile acestor oameni. Necunoscînd fierul, credeau că zalele și coifurile cresc pe corpurile ostașilor.

La apropierea grupului, ostașii încrucișară sulițele, ațintîndu-ne drumul. Le-am spus ce dorim, dar ei, în loc să ne lase să trecem, au scos un strigăt prelung de alarmă. Ce să fie? Dinspre palat apăru alt ostaș înarmat, care se îndreptă spre pod. Necunoscînd rostul lui, am crezut că avem de înfruntat o nouă primejdie. Ostașul era însă doar un sol.

După puțin timp, fiind lăsați să trecem, privirile ne fură atrase de lucruri noi, neobișnuite. O mulțime de oameni, aproape dezbrăcați, munceau din greu. Unii cărau pămînt și pietre, alții secau o mlaștină sau făceau alte treburi istovitoare. Erau păziți de niște oameni care loveau cu bice spinările goale, încovoiate, ale celor ce trudeau.

Apropiindu-se de unul dintre cei care munceau, Mariana Stricati îl întrebă:

— Spune-mi, rogu-te, ce trebăluiești aci?

— Noi sîntem sclavi, stăpîne — o lămuri acesta.

— Sclavi?

— Da, muncim pămînturile nobilului Mecena. Sîntem aci din toate colțurile lumii. Eu sînt get. Iată colo daci, gali. Sîntem prizonieri — și de aceea purtăm inele la gît și lanțuri de picioare, ca să nu putem fugi.

— Nu e vorba cumva de Mecena, ocrotitorul artei, al poeților și al sculptorilor?

— Nu, e alt Mecena. Ca orice nobil roman, are pămînturi și sclavi care i le muncesc.

Am pornit spre palat, să-l vedem pe Mecena. El ne primi frumos. Era o mare deosebire între bunăvoința și politețea lui și ceea ce văzusem noi pe cîmp.

— Fiți bine veniți în palatul meu! Vă voi arăta tot ce doriți să știți despre Roma și despre marele ei imperiu.

Intr-una din camere ardea un foc neobișnuit, despre care am aflat că-i focul sacru închinat zeilor.

Pe una din săli, întîlnirăm un om ciudat îmbrăcat.

— El este astrolog — ne explică Mecena. Studiază viața omului, întîmplările și mișcările stelelor, și astfel cunoaște și prezice viitorul oricui.

Cineva a pufnit în rîs. Ne-am uitat îngrijorați spre călăuza noastră. Dacă-l jigneam, cine știe ce se putea întîmpla.

Ne-a arătat apoi o expoziție care cuprindea o mulțime de documente (arme, costume, hărți cu planuri strategice etc.), despre societatea antică.

Ieșind din palat, asistarăm apoi la un spectacol, o luptă de gladiatori. Sclavii dădeau această reprezentație în cinstea noastră, se vede, deși noi nu eram prea încîntați.

Privind spre întinderea nesfîrșită a apei, observarăm o corabie. Trebuie să fi fost a unui negustor de sclavi. Era pusă în mișcare de vîslași, sclavi înlănțuiți de mînerele vîslelor. Corabia ducea bărbați, femei și copii pentru a fi vînduți la tîrg. Negustorii debarcară și veniră cu sclavii spre palat să-i vîndă. Vînzarea se făcu ca într-un tîrg de vite; oamenii fură măsurați, li se pipăiră mușchii, fură controlați la dinți. Apoi tîrgul se încheie.

— Ne-am luat rămas bun de la Mecena.

— E mare cinstea pe care mi-ați făcut-o. Vă voi da acum ostași care să vă ducă pînă la hotar. De acolo vă veți descurca singuri, căci noi nu cutezăm a păși pe meleagurile alchimiei și magiei negre, pe meleagurile hoților de codru și ale altor ciudățenii.

Pornirăm deci mai departe; oare ce noutăți vom mai descoperi?"

ANA SOLOMON

(Va urma)

Din școli

Zera Mustafa, Salzer Salim, Memet Ilan, Silicel Irina și Ibadula Sebat — iată numai cîțiva dintre pionierii evidențiați la strîngerea recoltei de pe ogoarele G.A.C. „Albina" (din scrisoarea primită de la Omer Mudet, instructoare superioară, com. Tătaru - Comana, reg. Constanța).

Nicolai Egorov din Tulcea, ne vestește că în școala lor a luat ființă de curînd un atelier de tîmplărie. Prima lucrare în atelier a și fost terminată: o etajeră de lemn de toată frumusețea! (Șc. medie mixtă nr. 1).

De la Sanatoriul de copii Agigea, Mitică Podaru ne transmite că el dorește foarte mult să învețe bine limba rusă. El și-a întocmit și un dicționar, în care a trecut deja aproape 300 de cuvinte, Succes, Mitică!

La noi în oraș, a avut loc de curînd „Carnavalul micilor naturaliști": ce să-ți spun, dragă redacție, carnavalul ăsta a fost mult mai frumos decît cel din primăvară. Și ca să vedeți acest lucru, faceți comparație între costumele mele: de unde la „Carnavalul primăverii" aveam un costum ca al Scufiței Roșii, acum, la cel al micilor naturaliști, am avut un costum de Zînă a florilor. Așa-i că am dreptate?...

(Toneta HAHAMU,
cl. a VII-a, Școala nr. 20—Iași)

ANCHETA SAPTAMINII

COPII DIN ALTE PLANETE

De astădată, ancheta noastră se ocupă de un lucru foarte ciudat. Am fost informați că un grup de trei copii au sosit pe Pămînt tocmai din Marte și s-au stabilit la Mediaș. Ne-am grăbit deci să ne deplasăm în această localitate, unde am aflat amănunte senzaționale. Artur, Cepi și Ianoș, cei trei marțieni, sînt de fapt, originari din planeta Venus și ulterior au fost izgoniți de acolo în planeta Marte. Actualmente, Cepi și Ianoș învață la Școala maghiară, iar Artur la Școala romînă nr. 3.

DE CE AU FOST IZGONIȚI?

In dorința de a răspunde unei asemenea întrebări, am hotărît să luăm interviuri eroilor noștri.

Pe Artur, care se mai numește și Axman, l-am identificat deîndată ce am intrat în clasa a VI-a B de la Școala romînă nr. 3. Cu țigara în gură, se răstea la profesor:

— Ia mai slăbește-mă! Ești nou! De-abia ai terminat facultatea!

— Artur! săriră toți copiii din clasă, nu ți-e rușine?

— Tăceți! Că acu' vă plesnesc!

Firește, date fiind împrejurările, am renunțat la interviu și am fugit cît se poate de repede. Nu de alta, dar riscam să ne „plesnească" și pe noi. „Ciudate purtări mai sînt pe alte planete!".

Am răsuflat ușurați cînd ne-am văzut în afară de orice primejdie.

INTILNIREA CU CEPI BOKO...

...a fost însă și mai... pasionantă. La un colț de stradă, Cepi se apropie de noi și ni se adresă pe un ton conspirativ:

— Baban, (un cuvînt Venusian, se vede), nu? ...Cîți marafeți (?) dai?

Și în mîna lui murdară am zărit strălucind un ceas de buzunar.

— Dar de unde îl ai?

— Cu mandea (în romînește, cu mine, cu persoana mea) te pui? Iuțeala mea de mînă și nebăgarea de seamă a păgubașului. Te mai interesează ceva? Stilouri de orice marcă... Dacă vrei, am și un robinet de la o stropitoare electrică. Unicul exemplar „luat" de la expoziția din centru.

— ... ?!

— Dacă totuși te interesează, mai mă întîlnești pe-aici — și Cepi plecă fără ca să-i fi putut lua interviul proiectat.

N-AM REUȘIT SĂ LUĂM NICI AL TREILEA INTERVIU

La un moment dat, din balconul unei clădiri mari, proaspăt văruite, ne surîde radios un băiat cu părul zburlit. De fapt el a fost acela care ne-a „descoperit", atrăgîndu-ne atenția foarte „amical" printr-un scuipat bine „plasat". Apoi, ca să ne demonstreze că primul semn n-a fost întîmplător, ne mai trînti și un făraș de gunoi pe haine. Am privit înmărmuriți. O bătrînică care, pe semne, locuia prin apropiere, ne consolă însă:

— Lăsați, maică, nu sînteți primii. Au mai pățit-o și alții. Cine nu-l cunoaște pe Ianoș Potoki?

★

Cu toate că n-am reușit să luăm interviurile proiectate, socotim că e clar de ce anume au trebuit să părăsească cei trei planeta Marte. Se vede că apucăturile lor erau „exagerate" chiar pentru această planetă. Ne întrebăm? Cum or s-o ducă eroii noștri pe Pămînt? Căci pe Pămînt locuiesc oameni, iar apucăturile lor nu seamănă cu acelea ale oamenilor.

RADU POPA

IN PAG. A 8-a SURPRIZA NUMARULUI

Pentru PATRIE

Indatoririle pionierului sînt: — să considere munca ca o cinste şi onoare, să respecte munca altora: să apere şi să păstreze bunurile poporului (din Regulamentul organizaţiei de pionieri din R.P.R.)

In fiecare zi la redacţie continuă să sosească noi şi noi ştiri despre ajutorul pe care-l daţi voi patriei noastre dragi.

750 KG. GHINDA

Iată roadele muncii pionierilor din comuna Axente Sever, raionul Mediaş. Şi sînt nenumărate numele acelora care s-au evidenţiat la strîngerea ghindei. Numai Bacea Maria şi Bota Eugen — amîndoi din clasa a IV-a — au cules un sac de 50 kg ghindă. Aceleaşi cuvinte frumoase se pot spune şi despre Elena Popa, din clasa a VI-a, şi despre Boariu Lidia, din clasa a VII-a. Şi, dacă va mai ţine vremea bună, pionierii din Axente Sever sînt hotărîţi să mai strîngă încă 750 kg de ghindă.

EXEMPLUL PREŞEDINTELUI

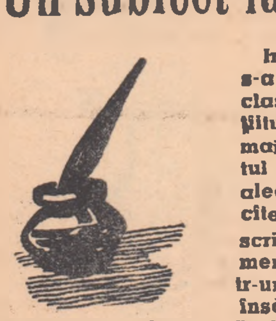
Intr-o dimineaţă, cînd veni la şcoală, Macarie Traian dintr-a V-a, preşedintele grupei I, aduse cu el un cărucior în care se aflau vreo 40 kg de castane. Cei din grupa lui rămaseră foarte surprinşi. In după amiaza zilei trecute fiecare avusese o mulţime de treburi de făcut. Să se pregătească pentru adunarea de detaşament, să-şi facă lecţiile, să ajute părinţilor la culesul strugurilor... Cum şi-a mai găsit timp. Traian şi de castane? se întrebau ei. Traian însă le-a răspuns zîmbitor: „Ce nu poate face omul cînd îşi împarte timpul aşa cum trebuie? Eu am fost şi la vie, mi-am făcut şi toate lecţiile..." Nici unul din grupă nu mai cuteză să spună vreun cuvînt. A doua zi însă Turlea Paraschiva, Totoian Ion, Popa Nicolaie, şi ceilalţi din grupa lui Traian apărură pe poarta şcolii cu doi saci plini de castane. Trebuie să recunoaşteţi că la Şcoala din Ighiu, regiunea Hunedoara, sînt copii harnici

LA ANUL VOM VENI DIN NOU

La Şcoala din comuna Trăian, regiunea Galaţi, a devenit un obicei ca-n fiecare toamnă pionierii să ajute gospodăria de stat Urleasca la culesul viilor. Şi în fiecare an ajutorul lor a fost mult preţuit de muncitorii gospodăriei. In toamna aceasta, într-o singură zi, pionierii din comuna Traian au cules peste 1200 kg struguri. Datorită ajutorului lor muncitorii gospodăriei au reuşit să termine culesul viilor înaintea ploilor care au urmat.

ROMEO DAN

Un subiect la alegere

In liniştea care s-a aşternut în clasă, doar scîrţîitul peniţelor se mai aude. Subiectul a fost dat la alegere. Şi despre cîte nu se poate scrie cu un asemenea prilej. Intr-una din bănci însă, o fetiţă stă pe gînduri. Osman Şazie. „De ce n-o fi scriind?" se întreabă colegii.

— Scrie despre vacanţă, îi şopteşte prietena de bancă, crezînd că-i vine în ajutor.

Şazie însă n-aude sau nu vrea s-audă. Gîndeşte. Gîndurile o poartă departe, tare departe. Se vede mică, mititică. Are rochiţa ruptă, parcă ciugulită de raţe şi îi e foame. Ar mînca ceva dulce, o bucată de zahăr, de pildă. Dar cui să-l ceară? Ai casei sînt plecaţi la cîmp. Lucrează în dijmă pe moşia boierului. Mama i-a lăsat doar un ou şi o bucăţică de pîine. Asta-i toată mîncarea ei pentru o zi întreagă. Dă fuga la dulap şi-l deschide. Pîinea din care a rupt cu dinţişorii ei mici parcă are gust de zahăr. Ce bună i se pare! Afară se aud vaiete. Şazie nu se înspăimîntă. Ştie cine se jeleşte. E o vecină care nu are cu ce să-şi are pămîntul şi din cauza aceasta se ceartă cu bărbatul în fiecare zi. Vecina are o fată care nu se mai mărită. Băieţii spun că e săracă şi nu vrea nici unul s-o ia de nevastă.

Şazie tresare. „Ce dacă era săracă?" se întreabă ea. „Acum de ce se mărită toate fetele?" Se uită în jur. Colegii o privesc înspăimîntaţi. A trecut aproape o jumătate de oră şi ea, ea n-a scris nici măcar titlul. Şi colegii se tem, se tem pentru Şazie. E o fată silitoare — întotdeauna a ţinut la prestigiul clasei. Şazie nu-i ia în seamă însă. Mînuieşte creionul şi pe coala de hîrtie se aştern, în litere citeţe, mari, cuvintele: „Drumul vieţii noi". A găsit subiectul. La ei în comună nu mai sînt boieri. Toţi oamenii au intrat în colectivă pînă la ultimul gospodar. Toţi au acum unde-şi lăsa copiii. La grădiniţă. Aci sînt în siguranţă şi învaţă lucruri frumoase. Acum şi pămîntul se ară cu tractorul şi nu mai plînge nimeni. Sătenii au hambarele pline cu bucate. Fetele se mărită şi ele. De zestre — nici că se mai pomeneşte. Colectiva îi ajută pe cei căsătoriţi să-şi facă case şi să-şi creeze un viitor bun, frumos. Şazie cunoaşte acum toate acestea. Şi părinţii ei sînt colectivişti. Despre toate acestea va scrie. Creionul aleargă iute, fără astîmpăr. Coala se împestriţează cu iuţeală şi, în fiecare rînd, ea vede numai adevăr. De aceea nici nu mai are nevoie să se gîndească.

Colegii s-au înveselit şi ei. „Scrie!" îşi şoptesc unul altuia. „Cît de puţin, tot e bine". Şi Şazie scrie, scrie mereu.

...Se dau lucrările. Notele îi înveselesc pe copii, pe unii mai mult, pe alţii mai puţin. Toţi elevii însă privesc spre Şazie. „Ea ce notă o fi luat?"

— Ai luat un 9, Şazie, îi spune profesorul.

„Nici că se putea altfel", îşi spun elevii. Şi parcă cu toţii se bucură pentru colega lor.

Şcoala de 7 ani com. Valul-Traian raionul Medgidia, reg. Constanta.
GH. NEGREA

De la Mărinca

SFATURI

Am primit multe scrisori. Şi ştiţi voi despre ce-mi povesteau prietenii? Despre felul cum folosesc micile lor economii. Unii, cum capătă un ban, se îndreaptă direct spre... cofetărie. Ce să-i faci, tare-s dulci „dulciurile". Alţii, şi aceştia sînt cei mai mulţi, strîng ban cu ban şi îşi cumpără ceva folositor — o carte, o minge de fotbal, o bicicletă. Dar cei mai harnici sînt tot prietenii mei din comuna Valea Mare — Pravăţ. Pionierii din şcoala lor au avut cele mai multe depuneri. Şi drept recompensă, au primit... o excursie. Itinerariul? Cîmpulung-Muscel—Brad—Rîşnov—Oraşul Stalin—Predeal—Sinaia—Tîrgovişte—Cîmpulung. Cîte lucruri interesante, cîte privelişti, cîte muzee nu au văzut. Şi asta fără să cheltuiască nici un ban. Toate cheltuielile au fost făcute de Direcţia Generală CEC Bucureşti.

Eu, dragi prieteni, vă dau un sfat: nu cheltuiţi economiile pe nimicuri. Depuneţi banii voştri la CEC. El e cel mai sigur păstrător, mai ales cînd bomboanele de la cofetărie te atrag.

El, este ADEVARAT PIONIER

E o dimineaţă caldă şi primitoare. Soarele aruncă suliţe aurii peste întinderea străzii curate, peste salcîmii în sărbătoare. Flori albe, miresme noi şi îmbietoare la visare îţi fură gîndurile.

Dar cei mici trebuie să meargă la şcoală. Pe stradă se iuţesc paşii trecătorilor. Muncitorii spre uzine, funcţionarii spre birouri, gospodinele la piaţă şi copiii la şcoală.

Lenuţa face paşii din ce în ce mai repezi. Deodată se opreşte. Şi-a adus aminte că nu are tema scrisă la gramatică. O cuprinde ciuda. Iar Petrică, care controlează caietele pe rîndul ei, are s-o mustre şi are s-o spuie tovarăşei învăţătoare.

Un gînd îi încolţeşte în minte. Să ajungă la şcoală înainte de a se suna, ca să copieze după Rodica. Se grăbeşte, aleargă, şi iat-o la şcoală. „Ce bine că n-a sunat!". Intră în clasă.

Intr-un colţ, cîţiva copii discută despre un caz asemănător: Nici Petrică nu şi-a scris lecţia la gramatică...

Lenuţa se bucură în sinea ei.

— Deci nu sînt singura care nu şi-a scris lecţia. Numai să nu facă şi el ca mine, să copieze. Las' să vadă tovarăşa învăţătoare că nu şi-a scris.

Dar Petrică nici nu se gîndea să-şi ascundă greşeala. Conştiinţa îi spunea că e mai bine să-şi recunoască vina.

Deodată, Petrică se uită la Lenuţa, care stătea palidă, cu batista la cap. Se apropie de ea şi o întrebă:

— Ce-i, Lenuţo?

— A... nu... nimic, mă doare capul.

In clipa aceea dădu năvală pe uşă Corina, cea mai zburdalnică fată din clasă.

— Copii! La înviorare, şi ieşi ca o furtună.

Acum era momentul potrivit să copieze. Dar pe cînd lua caietul din geanta Rodicăi, intră Petrică.

— Tu nu vii?

— Nu. Mă doare capul!

— Da, adevărat, mi-ai mai spus, dar am uitat. Bine, rămîi în clasă. Te voi motiva eu.

Lenuţa răsuflă uşurată. Luă caietul şi începu să copieze. Mîinile îi tremurau, literele îi jucau pe dinainte, dar pînă la urmă izbuti. Puse caietul Rodicăi la loc şi se aşeză în bancă. După cîtva timp, intrară şi elevii.

Petrică, mai mîhnit ca totdeauna, începu să controleze caietele. Ajunse şi la Lenuţa. Ea îi arătă plină de mîndrie tema scrisă.

Tovarăşa învăţătoare intră în clasă, se sui la catedră şi începu ca de obicei lecţia.

— Petrică, cine nu şi-a scris tema pe rîndul tău?

— Tovarăşe învăţătoare, toţi şi-au scris, numai eu nu mi-am făcut datoria, n-am scris la gramatică.

— Din ce motiv, Petrică?

— Citesc CEI TREI MUSCHETARI şi, fiind o carte foarte frumoasă, m-am grăbit aseară să o termin. Am uitat că am de scris şi la gramatică.

— Se poate, Petrică? Tu eşti un elev bun. Nu s-a mai întîmplat asta niciodată. Deşi sînt sigură că n-o să se mai întîmple, totuşi, ca exemplu pentru ceilalţi, trebuie să-ţi dau o pedeapsă. O săptămînă va controla în locul tău... Lenuţa. Ai înţeles Lenuţa? spuse învăţătoarea, întorcînd capul spre ea.

Lenuţa se sculă în picioare.

— Da. Am înţeles! şi se uită plină de trufie la Petrică, care stătea în picioare, ruşinat şi cu capul în jos.

Acum staţi amîndoi jos! spuse tovarăşa învăţătoare.

Amîndoi elevii se aşezară şi lecţia începu.

In celelalte ore nu se petrecu nimic neobişnuit.

Timpul trecu pe nesimţite, pînă cînd bătrînul ceas bătu rar şi tacticos ora 12. Clopoţelul sună. Toţi elevii se pregătiră de plecare.

Clasa rămase goală. Uşor tulburată, Lenuţa plecă şi ea, gîndindu-se la fapta ce o săvîrşise. Oare era demnă de un pionier? Parcă cineva o mustra. Se uită după Petrică.

Abia se mai zărea. O floare de salcîm căzu agale pe caldarîm. Lenuţa n-o băgă în seamă. Un gînd tainic îi spunea:

— „Da, el este un adevărat pionier!"

PANA D. ROXANA
cl. a IV-a
Şcoala de 7 ani nr. 14 Brăila
membră a cercului literar „H. Botev"

NOI PRIETENI AI GAZETEI

• Zaharescu Constanţa, din com. Găeşti, raionul Titu, e abia în clasa a II-a. Ea nu e pionieră, dar vrea să devină. Pînă atunci va fi... prietenă a gazetei.

• Deşi e în clasa a V-a, Iordan Mariana, din com. Şoldanu, regiunea Bucureşti, nu ne-a scris mai multă vreme. Acum vrea să devină cea mai activă corespondentă a noastră. Şi această hotărîre a dovedit-o de la prima ei scrisoare.

• Primirea cravatei pionereşti l-a îndemnat pe Ciupercă Pavel din Bacău să ne scrie prima scrisoare. Şi, aşa cum spune el, nu va fi ultima.

• „Parcă-mi părea rău cînd prietenul meu primea scrisori de la redacţie. Mi se părea că îmi luaţi prietenul. Acum însă, m-am convins, putem fi prieteni toţi trei" — ne scrie Strateciuc Viorel, din comuna Rătăuţii Noi, regiunea Suceava.

Vechi prieteni ai gazetei

• Popa Vasile nu mai e de mult pionier. A terminat Şcoala de 7 ani şi acum învaţă la şcoala de operatori şi proiectanţi. El continuă să ne scrie mereu, ba, mai mult, l-a îndemnat şi pe fratele său mai mic Adrian, să ne scrie.

• Niţă Veturia învaţă la Şcoala medie mixtă nr. 23 din Bucureşti. Deşi e numai în clasa a IX-a, ea este o harnică corespondentă a gazetei.

• Chirichiu Vasile e acum în anul II. In curînd va deveni muncitor frezor, dar aceasta nu-l împiedică să ne scrie, să rămînă şi mai departe prieten al nostru

La Casa pionierilor din Oradea, funcţionează un original cerc al tinerilor... bucătari.

Programul

Alegerea activului pionieresc e pe sfîrșite. Grupele, detașamentele și unitățile trebuie să-și înceapă activitatea, iar pentru asta la detașament și unitate trebuie întocmit un program de lucru: cunoscutul „program de activități cultural-sportive". Astăzi o să ne ocupăm de programul de lucru al detașamentului.

Ce să prevedem în program? Nu e lesne de răspuns la această întrebare. In primul rînd trebuie să aflăm dorințele tuturor pionierilor din detașament. Apoi e bine să ne gîndim. Aceste dorințe sînt ele realizabile toate? Avem mijloace? Putem să facem totul într-o lună (atît cît e durata programului la detașament)?

Să ne apucăm de lucru.

Am întrebat pe toți pionierii, am avut și o „cutie de sugestii" unde fiecare și-a depus în scris, propunerile. Toate acestea sînt în fața noastră... Plus propunerile noastre, ale colectivului de conducere al detașamentului.

Iată, cineva propune: „O excursie". Vremea e ploioasă, e frig, umezeală. Nu prea e potrivit timpul pentru excursii. Dar la iarnă, cînd va fi zăpadă, o, atunci e frumos! Păstrăm deci propunerea pentru programul pe decembrie.

Ceva interesant: „Să facem un cenaclu literar al clasei noastre". Acest lucru e posibil. Și Mirea, și Popescu, și Constantin scriu povestiri și poezioare frumoase. Să trecem în plan. Așa: „Vom face un cenaclu literar al clasei. Răspunde... Dobrescu... Da, Dobrescu Ana din colectivul de conducere. Ea se pricepe, e bună la romînă... Să adăugăm aci: vom cere sprijinul tovarășului profesor de limba romînă". Data? Pînă la... Da, pînă la 25 noiembrie se poate."

Uite încă o propunere interesantă: „Să începem pregătirile pentru a participa la concursul de cîntece." Sigur că vom participa. Să se ocupe de asta Gabriela. Nu e în colectivul de conducere al detașamentului, dar nu-i nimic. Cîntă frumos și de multe ori tovarășa profesoară de muzică o pune să dirijeze.

Aha! Asta trebuie să fie Ciorogaru. El, cu tehnica: „Să construim o sanie cu pînze. Eu voi avea conducerea tehnică" Hm! Vom vorbi cu tov. instructor. Dar asta ne-a adus aminte de altceva. Concursul tinerilor tehnicieni. La noi se pot lucra obiecte frumoase. Bun! Punem concursul, adică începem să lucrăm. Sania, după ce vedem ce spune tov. instructor. Dar o s-o facem, precis. E prea frumos!

Propunerile au fost cercetate rînd pe rînd. Cele bune și posibile au și fost introduse în plan. Altele, mai tîrziu, iar unele de loc, ca de pildă: „Să facem o întrecere la învățătură, disciplină și curățenie!" Ca și cum datoria unui școlar n-ar fi să învețe, să fie disciplinat și să se spele!

Ei, planu-i gata. Ana îl transcrie cu cerneală, iar peste două zile, la prima adunare de lucru a detașamentului va fi supus tuturor pionierilor.

AL. MIHU

Unitatea de pionieri „Grigore Preoteasa"

Cînd trompetele vestiră deschiderea adunării, în holul Școlii de 7 ani nr. 168 din București se făcu liniște. O liniște deplină. Un moment de reculegere în amintirea celui pierdut, în amintirea tovarășului Grigore Preoteasa. Gîndurile se întorc în urmă cu 35 de ani, cînd, în holul acesta mare, a pășit pentru prima oară micuțul Grigore. Căci cel plecat dintre noi, tovarășul Grigore Preoteasa, în această școală și-a petrecut anii primei copilării.

In ritmul sacadat al tobelor, a fost adus drapelul unității. Apoi, copiii au ascultat emoționați cuvintele instructoarei superioare care le-a vorbit despre fostul elev al acestei școli. Pe fața fiecăruia dintre ei se citea mîndria de a învăța în aceeași școală în care a învățat tovarășul Grigore Preoteasa.

Tovarășa Cornelia Mateescu, secretar al C.C. al U.T.M. a înmînat apoi pionierei Nicolau Ioana, din-tr-a V-a, noul drapel al unității. Cu mîinile tremurînde Ioana privi drapelul, iar cu vocea vibrînd de emoție, făgădui, în numele tuturor pionierilor să-l păstreze cu cinste.

De acum, unitatea și școala lor vor purta numele tovarășului Grigore Preoteasa.

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

In ajutorul ACTIVULUI PIONIERESC

VEȘTI

● De trei ori președintă de unitate! Aceasta e Iacobescu Caliopia, de la Școala medie mixtă din Orșova. Cînd cineva este la ananghie, Caliopia îl ajută. Iar cînd e joc și veselie, fiți siguri că nu lipsește nici Caliopia.

● „Ivanovici Profina este noua noastră președintă de unitate — ne scrie Cîntar Ion din Craiova. De la ea au învățat pionierii cum să se poarte, cum să învețe, cum să-și petreacă timpul liber

● Mahara C. Ion este cel mai harnic corespondent din comuna Ulmeni, regiunea București. Pentru faptul că învață bine, are inițiative frumoase, pionierii l-au ales președinte de grupă:

● „Pentru prima dată am fost ales în colectivul de conducere al unității. Mă simt emoționat, mîndru, de încrederea colegilor mei" — ne scrie Leon Dorel, de la Școala de 7 ani nr. 1, din Bacău.

DE CE?...

De multe ori am citit în gazetă cum pionierii de pe întreg cuprinsul țării organizează adunări, aleg colectivele de conducere ale detașamentelor, ale unităților. Dar noi? Noi n-am făcut nimic, nu avem nici măcar un președinte. Și asta pentru că nu avem nici instructori de detașamente.

Oare de ce utemiștii din comuna noastră nu se gîndesc și la noi?

SORICI LAURENȚIU

cl. a VII-a comuna Gătăteni, regiunea București

O adunare „model"

— Amintiri din anul trecut —

La ora 3 punct eram prezent în clasa a V-a B, unde urma să aibă loc adunarea grupei I. Președintele grupei era Radu Laudămăgură, colegul meu de bancă de anul trecut.

Acum însă eu eram într-a V-a A.

Pe un carton cît un pogon, stătea scris cu litere de-o șchioapă: „Tineri pionieri din grupa 1: Joi, 15 dec a.c., mare adunare de grupă MODEL! La ordinea de zi — un singur punct: Analiza procesului de învățămînt pe trimestrul I" Apoi urmau „cîteva" subpuncte: „a) referatul tovarășului Nicolaie Pițigăială despre „Cum a învățat grupa": a') coreferatul lui Ionică Contreală „De ce avem un corigent"; b) Discuții la referat și coreferat; c) Situația statistică la învățătură pe trimestrul I, „referent" tovarășul președinte Radu Laudămăgură; c') Discuții și autocritici la punctul „c" (Phii! mă mirai eu, al dracului Radu ăsta, pînă și punctul „autocritică" l-a prevăzut!); d) Recenzia cărții „Pădurea, iarna". recenzor, Vicu Prescurtatu".

Mai la urma afișului, o lozincă mobilizatoare: „Participați în număr cît mai mare!"

Obosisem numai cît am stat să citesc ordinea de zi.

Mă așezai într-o bancă. Președintele grupei, prietenul meu Radu, se urcase la catedră să deschidă adunarea.

— Dragi tovarăși, l-auzii vocea. După cum ați citit pe afișul ce-l aveți în fața domniilor voastre și după cum bine știți — eu personal v-am anunțat pe fiecare în parte! — azi avem adunare de grupă pentru analiza situației la învățătură — pe întîiul trimestru al anului în curs, situație care sigur că da.., nu-i așa.. fiecare din voi, adică pardon! am vrut să spun fiecare din dumneavoastră! ș.a.m.d.

A vorbit, numai „în deschidere", mai bine de douăzeci de minute!

In bănci, cîte unul ici, altul colo, mai picotau oleacă, mai discutau cîte „puțin" între ei. In sfîrșit, termină și zise:

— Are cuvîntul la subpunctul „a". Nicu.. adică tovarășul Nicu Pițigăială...

— Tovarăși, pe trimestrul I, toți am învățat, în general, bine. Ne-am pregătit lecțiile la vreme, ne-am bătut capul să rezolvăm exercițiile la matematici, n-a lipsit nimeni de la sport. Așadar, am învățat bine. Doar că avem un singur corigent, pe Aurel Tînjeală. De ce-a rămas corigent, o să vă spună tovarășul Ionică Contreală, în coreferat. Și acum... acum... am terminat... și se așeză în bancă.

Urmă apoi coreferatul lui Ion Contreală (50 minute) și apoi luă cuvîntul din nou președintele.

— Ei, acum băieți... adică tovarăși, am vrut să zic, hai să trecem la subpunctul „b", la discuții. Cine se înscrie, tovarăși?

...Dar, după zece minute, nimeni nu se înscrisese.

Atunci Radu scoase din buzunar o fițuică cu „situația statistică" și o citi pe nerăsuflate.

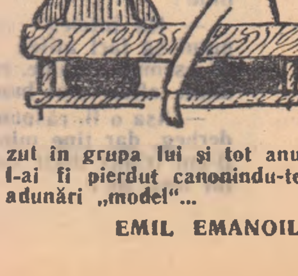
„Tovarăși, pe trimestrul I, cuprins între... și între..."

La subpunctul „c'", nu-și făcu nimeni autocritica și nici nu luă nimeni cuvîntul.

— Tovarăși — își începu Vicu Prescurtatu „recenzia"— ce să vă mai spun, tare frumoasă e cartea lui Jugalov „Pădurea, iarna". Eu zic s-o citiți și voi — e tare frumoasă. Și nu costă decît doi lei.., așa că, pe scurt — ca să zic așa, citiți-o și voi. Atîta am avut de spus...

★

Numai două ore am stat la adunarea model a lui Radu. Am ieșit de-acolo năuc. Și mă fericeam în gînd: „bine că n-ai nimerit, băiatule, în clasă cu Radu. Mai știi? Poate ai fi căzut în grupa lui și tot anul ți l-ai fi pierdut canonindu-te în adunări „model"...

EMIL EMANOIL

AMINTIRI DIN ȘCOALA VECHE

N-am uitat

Era în toamna anului 1907. Intrasem în clasa a IV-a de liceu. Școala particulară din Iași, care se numea „Institutele unite", se desființase. Am trecut la „Liceul internat".

Inceput de an școlar, schimbare de liceu — două motive de melancolie, de tristețe.

Cele trei luni de vacanță de vară mă scoteau întotdeauna din atmosfera liceului și mă puneau la loc în viața cu totul deosebită a satului și a casei părintești. Muncile la cîmp și în grădină, laolaltă cu părinții și în mijlocul țăranilor, mă legau de un univers larg și luminos, care îmi era nespus de drag. Munca se confunda cu o grandioasă distracție, îmi da o conștiință de om matur, cu un rost serios. Eram și eu o fărîmă, un fir de nisip, din marea mișcare legată de pămînt și de anotimpuri.

Smulgerea din această lume și transportarea mea în cercul strîmt și monoton al liceului, cu ograda lui mică și pierdută, însemna în fiecare toamnă o mare suferință. Nostalgia după sat și viața lui, după cîmp și minunile lui, mă urmărea dureros, zi de zi. Incercam un sentiment ascuțit de exilat. Gîndurile mele aveau ceva din dezolarea Tristelor lui Ovidiu

Dar în toamna aceea, tristețea acestei nostalgii după părinți și casa părintească se agravă cu schimbarea școlii, fapt care-mi dădu un sentiment de singurătate și izolare. Profesori, elevi, toți îmi erau străini; pentru toți eram un necunoscut. In alți ani, toamna, ieșeam oarecum dintr-o matcă pentru a intra în alta, cea de la școala care-mi devenise familiară. De data asta, între străini, mă simțeam risipit, dezrădăcinat, pierdut în univers.

Profesorii, care nu mă știau, mă intimidau. Imi inspirau chiar dinainte o frică nedefinită. Și de colegii mei noi mă sfiam. Ei între ei se cunoșteau din anii dinainte, se legaseră prieteniii vechi. Numai eu mă simțeam singur, fără nici un prieten. Nu aveam cui să-i spun ce gîndesc, să mă mărturisesc, să cer o părere ,o informație măcar.

Bineînțeles că această situație s-a schimbat în zilele următoare și am intrat și eu în acel „spirit de grup" pe care-l reprezintă o clasă.

Dar înainte de asta s-au întîmplat cele ce voiam să vă spun.

In prima zi am avut oră de matematică. In clasă domnea o stranie atmosferă de panică. Profesorul Gheorghe Dăscălescu, om înalt, drept, cu ochelari, cu o bărbiță despărțită în două, cu ochi gri, era spaima liceului.

„Dăscălescu bate!" erau cuvintele

care se șopteau celor nou veniți. V. Popa, colegul de bancă mă informă deci: „Dăscălescu bate". Eu n-am prins de la început sensul acestor două vorbe. Dar atmosfera generală de spaimă m-a cuprins și pe mine, numai că era oarecum mai abstractă decît la ceilalți.

Ușa clasei noastre era la capătul culoarului care ducea la cancelaria profesorilor. Un băiat pîndea la ușă. Cînd îl văzu apărînd pe Dăscălescu, ne făcu un semn, strigînd „vine".

Parcă ar fi venit un cataclism. Toți elevii încremeniră. Nu li se auzea nici suflarea.

A intrat grăbit, cu capul sus, fără să se uite la nimeni. Noi am sărit toți deodată în picioare, ca împinși brusc de un singur resort. Apoi ne-am așezat.

M-am uitat bine la el. Avea sprincene stufoase, parcă veșnic încruntate. Purta o iachetă lungă, gri, de aceeași nuanță cu bărbița despicată în două.

Incepu să explice. Făcu pe tablă nu mai știu ce figură geometrică și-i puse la colțuri cîte o literă de alfabet. Apoi, tot împerechind literele acelea a început demonstrația.

Tabla era lîngă fereastră. Glasul lui Dăscălescu era monoton și aspru. Din cînd în cînd, vorbind, își arunca spre clasă albul ochilor. Pe fereastră, se vedeau vîrfuri de castani bătrîni, a căror frunză începea să aibă marginile ca alama, iar departe, ca în cer, Cetățuia. Privirile mele prinseră o clipă priveliștea care, încetul cu încetul, începu să mă fure. Mă învăluiseră tristețea toamnei, depărtările. O vagă reverie puse stăpînire pe mine. Imi era dor de acasă. Nu-mi puteam desprinde ochii de pe dealurile Cetățuii. Și acum, cînd scriu, după o jumătate de veac, simt încă acea dulce și melancolică stare de vis.

Cînd Dăscălescu își mai aruncă ochii asupra clasei, îmi prinse privirile pierdute pe fereastră. Deodată rămase rigid, nemișcat, privindu-mă. Parcă ar fi făcut hipnotism cu mine. Ochii unei pisici care a zărit un șoarece nu sînt mai feroci decît erau atunci ochii lui Dăscălescu.

Bărbița lui se mișcă repede și din gîtul lung cu nodul lui Adam, proeminent, ieșiră cîteva cuvinte:

— Băietaș, treci la tablă și repetă ce-am explicat!

Am ieșit la tablă, dar nu puteam să-i spun decît ce face acasă mama la vremea aceea și cît de bine era în sat. N-am scos o vorbă.

— Cum te cheamă, băietaș?

I-am spus numele, după care mi-a arătat cu ochelarii ce-i ținea în mînă un loc la perete, alături de tablă, în colț.

Am rămas acolo toată ora. Nimeni nu ar putea spune tot ce mi-a trecut atunci prin gînd, toate presupunerile pe care le-am făcut. Stăteam acolo, în picioare, în fața clasei. Vedeam din față chipurile colegilor. Mi se păru că mă privesc cu simpatie și milă. Eu îmi spuneam: „Am scăpat; nu m-a bătut".

Ora aceea a durat cît tot anul. Cînd a sunat și am văzut că Dăscălescu se îndreaptă spre catedră, m-a învăluit o mare bucurie. S-a terminat, mi-am zis.

Dar nici nu începuse.

Dăscălescu închise catalogul, se șterse pe mîini de albul cretei, se [illegible] chele la iachetă, își puse ochelarii în buzunarul de la piept, își prinse creionul în alt buzunar înăuntru, cu un calm desăvîrșit, tacticos.

Apoi, ca și cum acestea ar fi fost numai niște pregătiri necesare, păși drept spre mine și deodată mă smulse din colțul meu, trăgîndu-mă de ureche. Mă tîrî astfel pînă în fața tablei, unde începu să-mi tragă palme cu o furie izbucnită din senin. Cînd îmi dădu una pe obrazul stîng, venii cu capul în tablă. Clasa toată începu să se învîrte și de-abia mai vedeam, ca în vis, fluturînd pulpanele iachetei gri.

Cînd a ieșit el din clasă, tăcerea mai stărui un timp, grea și apăsătoare. Băieții se uitau la mine, jenați și ei, vinovați parcă. V. Popa veni să mă consoleze. Dar eu nu aveam putere să mă mișc din loc. Capul îmi era gol de orice gînd. Timpul trecea fără să știu, fără mine.

Apoi băieții m-au înconjurat. Voiau să-mi spună că toți au pățit la fel, cu sau fără motiv, și că asta se întîmplă în fiecare oră de matematici. De atunci am devenit prieten cu toți.

DEMOSTENE BOTEZ

UMOR

Două glume

Invățătorul: Care dinți apar ultimii?

Elevul: Dinții falși!

★

Invățătorul: Știi vreun obiect transparent?

Elevul: (sigur de el) Da! Broasca de la ușă!

Răspunsul lui Scanderbeg

Scanderbeg, erou al poporului albanez, invingător în nenumărate bătălii, se dovedise atît de viteaz, încît oamenii începuseră să scornească multe pe seama lui. Astfel, se spunea că toată puterea sa stă în vraja săbiei cu care luptă. Curios, Mohamet îi ceru sabia, s-o vadă și el. Scanderbeg i-o trimise. Primind-o, Mohamet o cercetă cu deosebită atenție și i-o înapoie, spunînd:

— Nu înțeleg cum de-ai putut să faci atîtea grozăvii cu asemenea sabie, cînd sînt multe altele mai bune?

— Așa o fi, răspunse Scanderbeg, dar ține minte că nu ți-am trimis decît sabia, brațul meu nu!

UN ACTOR „NEDREPTAȚIT"

Monolog de Sandu Alexandru

Hm... Hm... Sînt foarte necăjit. Adică, ce spun eu, necăjit... Sînt indignat, tremur de revoltă, clocotesc de furie, îmi vine să țip, să mușc, păzea! Cum să nu-mi ies din fire cînd regizorul acestui spectacol m-a distribuit într-un rol care nu mi se potrivește? M-a pus, nici mai mult nici mai puțin decît să interpretez un monolog despre un băiat îngîmfat, lingușitor și prost crescut! Am eu ceva comun cu proasta creștere? Aiurea, cotu'! Și-apoi, îngîmfarea.. Cum de i-a trăznit acestui regizor nepriceput să mă aleagă tocmai pe mine? Eu sînt doar cel mai drăguț dintre toți actorii; sînt cel mai fin, sînt cel mai simpatic, ca atare mi se cuvin numai roluri de eroi pozitivi, de oameni cumsecade, modești și inteligenți. Pe mine publicul trebuie să mă simpatizeze, să mă adore, admiratorii mei trebuie să se bată pentru a căpăta o fotografie a mea, cu autograf! Priviți, vă rog, fruntea mea înaltă, obrazul meu alb, sprîncenele mele negre, mai negre decît pana unui corb, și spuneți-mi dacă n-am dreptate... Ei, hai, zău!... Atunci, cum de a-ndrăznit regizorul să-mi dea un rol atît de urîcios? Auziți, mie, rol de îngîmfat și lingușitor... Păi spuneți dv. se poate? Uitați-vă, vă rog, la mine; merit eu un asemenea rol? dv. sînteți niște spectatori exigenți, cu mult gust.. Uite, de pildă, dumneata, fetița de colo, din rîndul al cincilea... Se vede îndată că ești o fetiță foarte deșteaptă. A, nu, nu! Nu mă contrazice! Ochii dumitale strălucitori vădesc o inteligență superioară, o cultură deosebită; spune d-ta, așa-i că regizorul n-are dreptate? Sau dumneata, băiatul din fund... După felul în care îți cade părul pe ochi, îmi dau seama că ești deosebit de cult, de pătrunzător, că ești cel mai deștept de pe strada unde locuiești... Deci, spune d-ta: nu-i așa că regizorul m-a nedreptățit? Ah, ce regizor nepriceput... Ei, las' pe mine că-i fac bucata: n-am să interpretez rolul pe care mi l-a dat! Uite-așa, sic! Nu-l interpretez și gata!

POVESTEA PRINȚULUI ÎNDRĂGOSTIT DE O LEBĂDĂ FERMECĂTOARE

(Baletul „Lacul lebedelor" de marele compozitor clasic rus P. I. Ceaikovski, pe scena bucureșteană).

„Lacul lebedelor" ne poartă în lumea basmului popular rus. Prințesa Odetta a plecat să culeagă flori. In clipa cînd a smuls o floare rară de pe ruina unui castel, Ratbart — geniul răului — a răpit-o, transformînd-o într-o lebădă. Acum începe povestea ei de dragoste, emoționantă și curată, pentru prințul Siegfried. Tînărul prinț, căruia mama sa îi impunea o căsătorie nedorită de el, se plimbă necăjit pe malul unui lac.

Un cîrd de lebede apare pe luciul apei luminate de razele lunii. Siegfried încordează arcul s-o lovească pe cea mai frumoasă. Dar, deodată, își oprește săgeata uimit: lebedele s-au urcat pe mal și s-au transformat, ca prin farmec, în fete zglobii care au încins o horă. Tînărul prinț a zărit-o pe Odetta. S-a îndrăgostit de ea. Blestemul însă, apasă greu asupra ei: în fiecare zi va trebui să se transforme în lebădă pînă cînd se va căsători.

Această poveste de dragoste va fi tulburată curînd. La palat are loc o serbare care va hotărî soarta lui Siegfried. In noaptea balului, va fi obligat să-și aleagă pe viitoarea soție. Dansuri napolitane, maghiare, spaniole și poloneze încearcă să-l fure. La miezul nopții a intrat în palat lebăda neagră (Odillia) însoțită de un cavaler. Asemănarea ei cu lebăda albă este uimitoare. Siegfried își anunță căsătoria cu Odillia. Cavalerul, care nu era altul decît vrăjitorul Ratbart, rîde satisfăcut că a reușit să-l determine pe tînăr să-și calce jurămîntul față de iubita lui, Odetta.

In toiul balului, apare la geam și lebăda albă. Siegfried își dă seama de confuzia pe care a făcut-o. Aleargă desperat la marginea lacului, să-și reîntîlnească iubita.

...Noapte întunecată, prevestitoare de furtună. Apar lebedele, dar fără Odetta. Siegfried nu-și găsește astîmpăr. O caută pretutindeni. Tîrziu, o regăsește. Incearcă să-i dea explicații liniștitoare. E zadarnic; Odetta nu-l crede. Geniul răului încearcă din nou să-i despartă. Acum a stîrnit furtuna și valurile lacului au inundat țărmul. Furia apei pare că-i va îneca pe cei doi tineri. Dar împăcarea lor și hotărîrea căsătoriei o salvează pe Odetta din ghearele lui Ratbart și-i înlătură vrăjile. Fericiți, tinerii pornesc în viață împreună.

Dacă în operă, sentimentele și acțiunea sînt exprimate prin voci, în balet totul se petrece prin mișcări. Un gest, o atitudine, o piruetă, un salt, înseamnă un cuvînt, o frază, un gînd. Măiestria dansatorilor este cu atît mai mare, cu cît mișcarea se face mai sugestiv, mai plastic. Irinel Liciu și Pușa Niculescu — în rolurile celor două lebede —, iar Gabriel Popescu și Gheorghe Coțovelea în acela al prințului, au întruchipat cu mult talent și realism pe Odetta, Odillia și Siegfried. Dar ceea ce ne mai încîntă în „Lacul lebedelor" este frumusețea ansamblurilor, mulțimea lebedelor ce evoluează pe scenă în mișcări uniforme, grațioase. Corpul nostru de balet a dat un greu „examen", pe care l-a trecut cu succes. Astăzi ne putem mîndri că prima noastră scenă dispune de un balet de mari proporții și „Lacul lebedelor" ne anunță montări promițătoare pentru viitor.

VIOREL COSMA

Toamnă

Cu galbenii, decolorații ei pași,
Toamna a intrat din nou în oraș.

Vîntul bate rece și ud,
Cocorii s-au topit leneș spre sud.

Bruma îmbracă pămîntu-n argint
Cîteodată. Razele soarelui mint.

Ceru-i de pîslă, aerul sur,
Ceața undule jur împrejur.

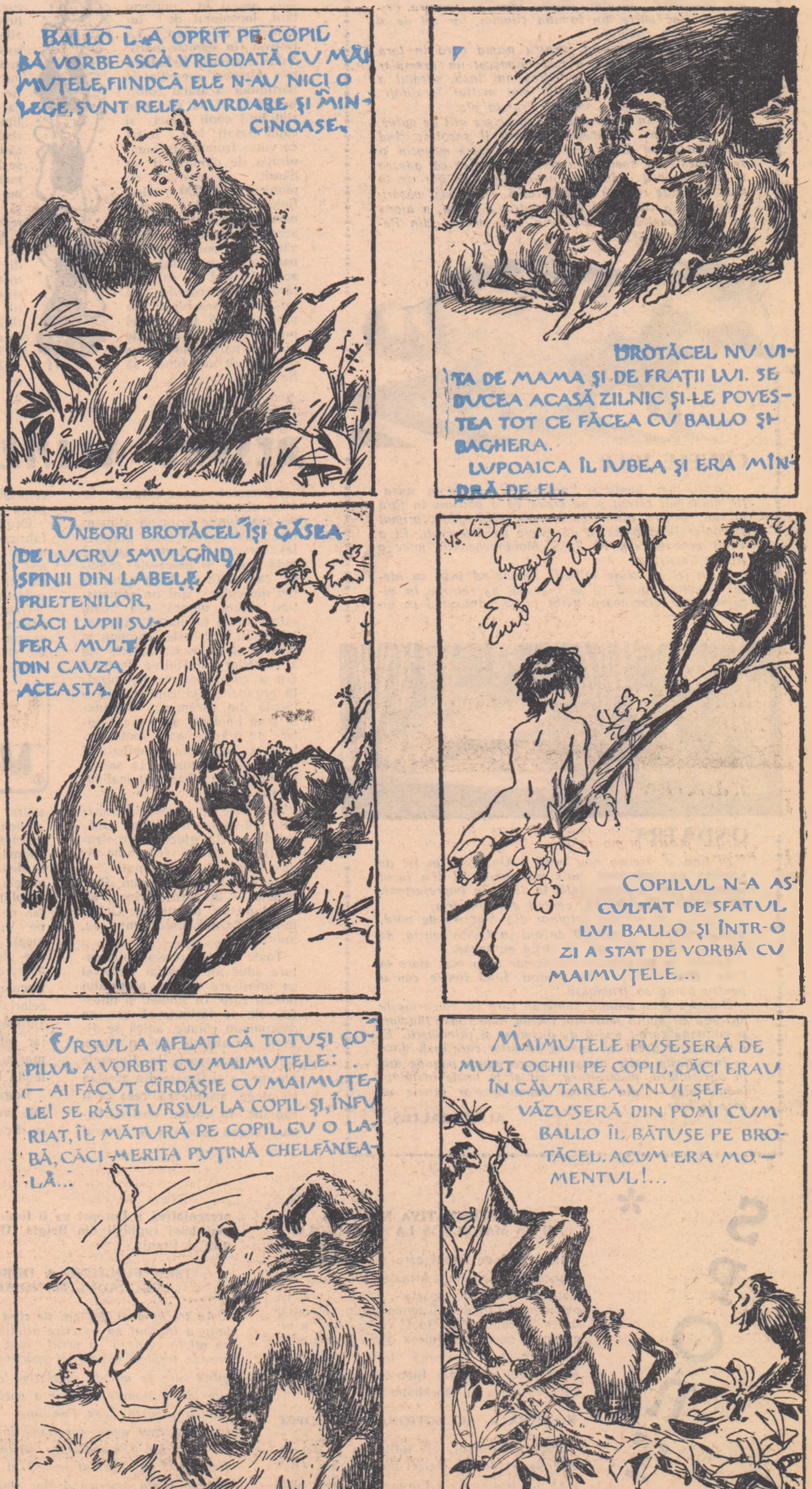
Și în curînd va începe să cadă,
Curată și moale, întîia zăpadă.

GEORGE-RADU CHIROVICI

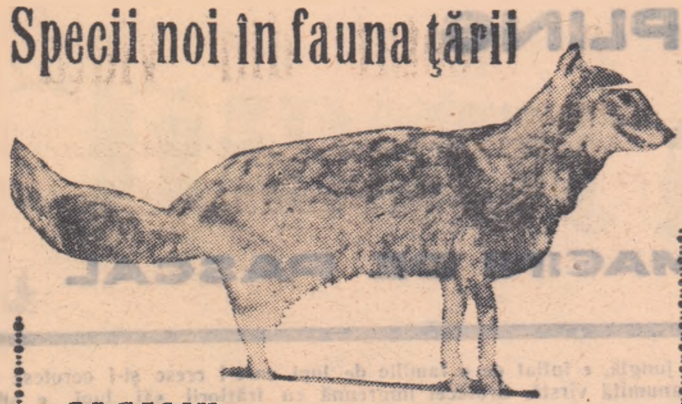
RUDYARD KIPLING
CARTEA JUNGLEI
IMAGINI DE PASCAL

Rezumatul capitolelor precedente

Brotăcel, un copilaș rătăcit în junglă, e înfiat de o familie de lupi care-l cresc și-l ocrotesc de tigrul Shere-Khan. Ajungînd la o anumită vîrstă, Brotăcel împreună cu frățiorii săi lupi, e adus dinaintea haiticului pentru a fi recunoscut ca membru. Unii lupi mîrîie, dar cum ursul Ballo și pantera Baghera pun vorbă bună, Brotăcel e admis în haitic. Ajutat de cei doi prieteni, Ballo și Baghera, Brotăcel începe să învețe limbile viețuitoarelor junglei și legile ei nescrise.

Specii noi în fauna țării

ȘACALUL

Puțini știu, desigur, că azi, în țară, avem trei noi mamifere: șacalul, cîinele jder și Ondatra. Primii doi fac parte din familia cîinelui, iar cel de al treilea e un rozător.

Șacalul a fost văzut, pentru prima oară în țara noastră, în 1929, cînd a fost împușcat un exemplar în regiunea Craiova. De cîțiva ani însă, șacalul a fost văzut în haite, în jurul mai multor localități: București, Călărași, Comana, Prundu etc.

Șacalul are în înfățișarea sa caractere atît de vulpe, cît și de lup: de aceea locuitorii îl socotesc cînd lup, cînd vulpe. E de mărimea unui cîine mijlociu și se hrănește în special cu animale, astfel că adesea se aventurează pînă în curțile gospodăriilor de la sate, de unde răpește animale mici, în special păsări.

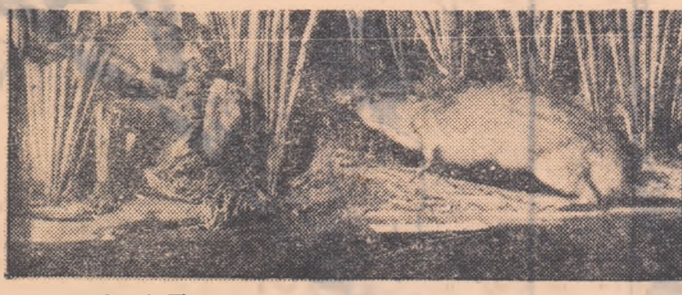
Șacalul, a cărui adevărată patrie e India, a ajuns în țara noastră probabil prin sud, venind din Peninsula balcanică.

CÎINELE JDER

Cîinele-jder, numit și Enot sau Raton, e un musafir mult mai recent și se crede că a pătruns în țară la noi, pentru prima oară, prin 1950—1951, primul exemplar fiind prins în apropiere de București. El a venit probabil din R. S. S. Moldovenească, unde a fost aclimatizat.

E un fel de cîine sălbatic, semănînd însă cu jderul. Toamna după ce se îngrașă, se retrage în vizuini, unde hibernează toată iarna, întocmai ca ur- [illegible]

ONDATRA

In fine, al treilea nou venit e Ondatra, un fel de șobolan de apă, însă mult mai mare. El și-a făcut apariția, pentru prima dată, în 1924, în împrejurimile Periamului (Timișoara), venind din Ungaria.

Ondatra, un rozător originar din America de nord, a fost colonizat acum 50 de ani în Cehoslovacia, de unde s-a răspîndit apoi în țările europene.

La noi se găsește azi în număr ceva mai mare la Cefa (Bihor) și în alte regiuni, fiind foarte căutat pentru blana sa frumoasă.

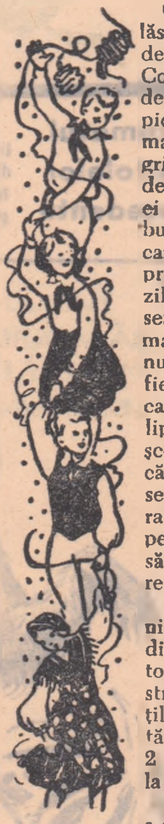
Ondatra e un animal subteran care își construiește locuința cu multă judecată, făcînd numeroase tuneluri și cotloane care-l apără de dușmani și intemperii. El e considerat drept un animal folositor care însă, dacă se înmulțește peste măsură, poate aduce pagube atît în agricultură, piscicultură cît și la unele instalații industriale — din pricina numeroaselor tunele pe care le face.

ALEX. BALTEȘ

FESTIVALUL pionierilor finlandezi

Am avut prilejul să cunosc pe copiii finlandezi, întîlnindu-i în vara aceasta, la ei în țară, cu prilejul unui festival al pionierilor la care am participat.

Festivalul pionieresc a avut loc în luna iunie, în timpul „nopții albe", la Ivaskyla. E un orășel frumos, așezat în mijlocul țării, înconjurat de jur împrejur de lacuri. La festival, în numele partidului comunist finlandez, tov. Altonen, președintele partidului, a arătat copiilor că la ei în țară mai sînt încă copii săraci și copii bogați, le-a arătat ce viitor frumos are organizația de pionieri și a dăruit organizației de pionieri 1.200.000 mărci finlandeze, din partea partidului comunist. La aceasta trebuie să adăugăm grija conducătorilor partidului comunist ca acest festival să se desfășoare bine, copiilor să nu le lipsească nimic, iar programul să fie astfel organizat, ca cei 2.000 de pionieri participanți să se distreze cît mai bine, să fie veseli

O amintire plăcută ne-a lăsat organizația femeilor democrate din Finlanda. Contribuția lor la buna desfășurare a festivalului pionieresc a fost foarte mare. Impresionantă era grija lor părintească față de mulțimea de copii, ca ei să aibă tot ce le trebuie. La școala unde erau cazați copiii, femeile le pregăteau hrana. De 3 zile și 3 nopți nu dormiseră și totuși pregăteau masa, supravegheau somnul copiilor, ca acesta să fie cît mai liniștit și, măcar în aceste zile, să fie lipsit de griji. In curtea școlii s-au instalat 5 bucătării de campanie, unde se lucra de zor la prepararea mîncării calde. Și pe fețele copiilor puteai să citești mulțumire și recunoștință.

Aci, la festival, au venit ca delegați, pionieri dintre cei mai buni din toată țara, însoțiți de instructorii lor. Cei din părțile cele mai nordice ale țării au călătorit 2 zile și 2 nopți pînă să ajungă la Ivaskyla.

Deschiderea festivalului s-a făcut de către președintele organizației lor, Toiva Asvig, un tovarăș mult iubit de copii, care, de altfel, este și deputat în parlament.

Mai tîrziu, a început carnavalul pionieresc.

In zilele următoare s-a desfășurat programul artistic-cultural, pe grupe, în săli diferite, pe bază de concurs, unde fiecare organizație pionierească își prezenta programul.

In programele prezentate se putea citi ura împotriva capitaliștilor, împotriva celor ce ar dori un nou război. Programele artistice sărbătoreau totodată, venirea verii, pentru că, în Finlanda, sînt puține zile călduroase și acestea sînt sărbătorite în cîntec și în dans.

Din discuțiile pe care le-am avut cu pionierii finlandezi, s-a văzut dorința lor de a crea o legătură mai strînsă între ei și pionierii noștri, pentru a ajunge să ne cunoaștem mai bine unii pe alții.

NINA TELESCU
activistă a C.C. al U.T.M.

DESPRE ALIMENTE ȘI ALIMENTAȚIE

Alimentele, orice origine ar avea ele, oferă omului o serie de așa-numite principii alimentare: zaharurile (sau glucidele) servesc în primul rînd să ardă rapid în procesele chimice, care stau la baza contracției musculare, sînt un combustibil pentru muncă, așa cum este benzina la mașini. Alimentele (sau proteinele) compun în mod deosebit însăși materia vie a celulelor (alcătuirea de bază din a căror aglomerare rezultă organele, așa cum o casă e făcută din cărămizi). Grăsimile (sau lipidele) au o mare putere de hrănire, aduc multe calorii și constituie ambalajul moale și călduros de la suprafața corpului (Ele sînt mai indicate iarna.)

Glucidele se găsesc în zaharuri (ca mierea de albine, zahărul din sfeclă, glucoza din struguri), în făinuri (ca făina de grîu, mălaiul, amidonul) și chiar în celuloza plantelor. Proteinele — în carne, brînză, albușul de ou, măruntaie. Grăsimile — în unt, untdelemn, seu, untură.

Toate aceste principii alimentare aduc un substrat material cu înfățișare străină propriului nostru corp. In stomac și intestin, ele se fărîmițează și se descompun chimic, adică se digeră, se absorb apoi în sînge, care le transportă la diversele organe — și fiecare din acestea își alege, asimilează, ceea ce îi convine. In corpul nostru, fiecare organ lucrează în folosul celorlalte, avînd însă specialitatea sa.

Organul însărcinat special cu fabricația chimică a organismului este ficatul. Un combinat chimic însă nu poate fabrica atîtea substanțe cîte fabrică o fărîmă de ficat.

Cantitatea de alimente pe care a folosit-o organismul se exprimă prin căldura pe care ele sînt în stare s-o degaje în organism, căldură care se măsoară în calorii. In alcătuirea alimentelor este însă ceva care înseamnă nu numai cantitate (număr de calorii), ci și calitate deosebită. Acestea sînt vitaminele, niște substanțe fabricate de plante și depozitate în hrană, iar de animale în unele organe. Vitaminele există în alimente în cantitate foarte mică, dar ele înlesnesc (catalizează) numeroase procese chimice petrecute cu cantități mari ale celorlalte principii alimentare (alimentele ar fi ca benzina, iar vitaminele ca unsoarea la mașini). De aici renumele și moda lor.

SFATUL MEDICULUI

Bogate în vitamine sînt fructele, verdețurile, drojdia de bere, ficatul și untura din ficatul de pește, ouăle, laptele. Să le consumăm din belșug, pentru că sînt foarte hrănitoare.

Am face o nedreptate dacă am uita în prezentarea principiilor alimentare alte trei principii, fără de care viața e imposibilă: apa, care constituie 70 la sută din greutatea corpului nostru, oxigenul din aer, un aliment gazos introdus în organism prin plămîni, și sărurile minerale, ca sarea din sînge și țesuturi, calciul din oase..

Dar știința alimentației nu se rezumă la alimente, ci se ocupă și cu felul în care trebuie să ne alimentăm. In primul rînd, trebuie să ne alimentăm în măsura cuvenită. Alimentația insuficientă ne expune la slăbire și boli, care scurtează viața; alimentația peste măsură — la îngrășare, obezitate, care se pare că și ea scurtează viața. Apoi trebuie să mîncăm de cel puțin trei ori pe zi; e rău obiceiul unor copii de a pleca de acasă nemîncați, ca o mașină care pleacă la drum fără benzină în rezervor. Să mîncăm încet, căci mîncatul la repezeală îmbolnăvește stomacul. Să mîncăm în tihnă, bine dispuși, căci masa trebuie să fie armistițiul grijilor zilei.

Inchei cu: „poftă bună"! Dar acum, spre deosebire de rîndul trecut, cînd vorbeam despre gripă, putem adăuga: „și nu vă feriți să tratați și pe cei din jur!"

Dr. VITAMINA
P. conf. Dr. P. MIRONESCU

SPORT

REPREZENTATIVA NOASTRA NU VA MAI PLECA LA STOCKHOLM

In meciul de fotbal care s-a disputat duminică pe Stadionul Armatei Populare, din Belgrad, s-a decis soarta echipei care va participa la finalele Campionatului Mondial de la Stockholm. Cu toată lupta dîrză a jucătorilor noștri, întîlnirea decisivă s-a sfîrșit cu 2—0 în favoarea fotbaliștilor iugoslavi. Deci naționala Iugoslaviei este aceea care va pleca la Stockholm.

ROMÎNIA — SELECȚIONATA EUROPEI

Rugbiștii romîni, vor întîlni la 10 decembrie pe Stadionul Heisel din Bruxelles (Belgia) o selecționată a Europei. La acest meci care se va disputa în nocturnă, echipa reprezentativă a Europei va fi formată din cei mai buni rugbiști din Belgia, Olanda, Anglia și Franța

TSEN FUN-IUNG A DOBORÎT RECORDUL MONDIAL

Au trecut doar doi ani de cînd Tsen Fun-iung a început să practice atletismul. Tînăra atletă chineză a urcat însă uimitor de repede treptele măiestriei sportive, entuziasmînd sute de mii de spectatori la concursurile internaționale la care a participat. Duminica aceasta Tsen Fun-iung ne-a făcut însă cea mai mare surpriză. Ea a realizat un nou record mondial la săritura în înălțime, 1.77 m. Vechiul record al lumii deținut de atleta americană Mac Daniel și atleta noastră Iolanda Balaș, era de 1.76 m.

TSEN FUN-IUNG (R.P. Chineză)

Emil Racoviță

La 15 august 1897, părăsea portul Anvers, îndreptîndu-se spre sud, un vas balenier avînd o lungime de 34 de metri și o încărcătură de 270 tone botezat, după țara de unde pornea, „Belgica". Sub comanda lui Adrien de Gherlache, pe puntea vasului „Belgica" plecau, într-o curajoasă expediție științifică, polonezul Artonski, care urma să se ocupe de cercetări oceanografice, geologice și meteorologice, cercetătorii Dobrovodski și Danko, care se ocupau de cercetarea fenomenelor magnetice terestre, doctorul Cook, cercetător în domeniul antropologiei și tînărul savant romîn Emil Racoviță, în vîrstă de 28 de ani.

Drumul spre sud, pe care „Belgica" voia cu orice preț să-l străbată, era un drum plin de opreliști, în lupta permanentă cu intemperiile, cu lipsa de alimente și a posibilităților de odihnă. Dar în calea savanților porniți să cucerească tainele sudului nu existau greutăți de neînfrînt. Lui Emil Racoviță drumul spre sud îi deschidea taine nebănuite în domeniul științelor naturii. El admira și cerceta cu atenție în același timp moluștele și crustaceii de mare, cormoranii, petrelii, ca și rîndunelele de mare care străbăteau văzduhul. Il atrăgea și viața celor două neamuri de pinguini: unii, denumiți pinguini papuani, își duc viața în familii mari, alții, denumiți antarctici, își duc viața izolați.

In drumul spre sud, Racoviță retrăiește adesea orele de geografie, de geologie pe care eminentul său profesor Grigore Cobălcescu i le ținuse pe cînd Racoviță era elev la Liceul „Principatele Unite" din Iași. Neuitînd de dascălul său, Racoviță, în semn de omagiu, dă [...]i insule descoperite de el la Polul Sud numele de insula Grigore Cobălcescu.

La cîteva săptămîni după întîmplarea din 22 ianuarie 1898, vasul „Belgica" este prins între ghețuri și, timp de aproape 13 luni, nu poate ieși din captivitate. Zile deosebit de grele au avut de trecut membrii expediției. Temperatura atingea aproape zilnic — 43°, iar în zilele cele mai calde abia ajungea pînă la +1°C. Viscolul, zăpezile abundente, clima aspră și neiertătoare făceau ca viața să fie de nesuportat. Dealtminteri, în noaptea de 5 iunie 1898, adică după cinci luni de captivitate, expediția pierde pe încă un membru al ei, pe cercetătorul Emil Danko.

„In vîjîitul vîntului ce ne stăpînea auzul, în vîltoarea urgiei înghețate ce ne mușca trupul, în alba întunecime ce ne lua vederile, ne simțeam așa de pierduți și așa de singuri, încît speranța ne părăsea și numai un singur simțămînt, simțămîntul datoriei ne susținea", scria în însemnările sale Racoviță.

Expediția la Polul Sud a pus la grea încercare pe curajoșii cercetători dornici să descopere noi taine cu privire la viața animală și vegetală în imensitatea de gheață. Totodată ea a pus în lumină figura unui savant romîn care, deși tînăr pe atunci, prin studiile și cercetările sale a adus faima științei romînești chiar departe de hotarele țării.

Emil Racoviță este cel care întemeiază primul Institut de speologie din lume la Cluj, primul care publică un studiu asupra a peste 1000 de peșteri din lume, primul profesor care se ocupă și ține cursuri de biologie generală la noi în țară. Membru al Academiei Romîne, Racoviță se dovedește un pasionat savant dornic să răspîndească învățătura sa în rîndurile poporului.

Antonin Zapotocky a încetat din viață

Vestea morții tovarășului Antonin Zapotocky a îndurerat întregul nostru popor. A încetat din viață un mare luptător al mișcării muncitorești internaționale, un înflăcărat luptător pentru cauza păcii, democrației și socialismului.

El este unul dintre întemeietorii de frunte ai gloriosului Partid Comunist din Cehoslovacia.

A murit tovarășul Antonin Zapotocky, acela care în perioada luptei împotriva capitalismului s-a situat cu fermitate alături de neuitatul tovarăș Clement Gottwald în eforturile de a uni clasa muncitoare sub conducerea partidului.

După eliberarea țării de către armata sovietică a început să lucreze cu o energie sporită. In calitate de președinte al Republicii, el a fost printre organizatorii de frunte ai construcției socialiste a țării. Viața lui Antonin Zapotocky reflectă o epocă întreagă de luptă pentru victoria socialismului. De numele lui vor rămîne întotdeauna legate pagini glorioase ale construirii socialismului în Republica Cehoslovacă.

Tov. ZAPOTOCKY în mijlocul copiilor

Plutașii buștenilor de oțel

De fapt, pentru moldoveni nu e o meserie nouă. De cînd plutăresc ei dinspre Ceahlău la vale... Acum e vorba doar să înlocuiască buștenii de lemn cu alții de oțel și în loc de apă să-i ducă pe jgheaburi cu mii de rotițe, pe o cale grea și întortochiată.

Firește, nu degeaba se va face această cale. Pe drum, cuptoare uriașe vor încălzi fierul, iar burghie cît stîlpii de telegraf îl vor găuri. Transformați în țevi lustruite, buștenii de oțel de la început se vor întinde de-a lungul și de-a latul țării, în nesfîrșite conducte. Și atunci petrolul din schele va ajunge mai repede în fabrici sau la vapoare, iar gazul metan, care astăzi în nopțile fără lună albește zarea de flăcări prin părțile Jiului și pe alte meleaguri, mai vesel și cu folos va pîlpîi în sobele oamenilor.

Desigur, pentru o astfel de treabă însemnată nu-i mult să ridici o fabrică nouă. Ea a și fost clădită la Roman și în zilele acestea pornește să funcționeze.

M-am nimerit acolo tocmai în seara probei dintîi a fabricii de țevi. Degeaba conducătorii montajului lăsaseră încercările pentru orele de noapte. De jur-împrejur, în hala imensă, pe pasarele și pe podurile rulante, ca în peluzele unui stadion, sute de muncitori așteptau să vadă trăind minunea făurită de ei înșiși.

Mi s-au povestit întîmplări grele prin care au trecut constructorii. Șanțuri adînci au fost săpate spre a aduce apă de la Moldova. Vara, e adevărat, în pauza de amiază tinerii muncitori făceau baie în valuri, dar iarna aveau de înfruntat un frig năprasnic. Spărgînd gheața, oamenii săpau mai departe.

Mult au avut de pătimit cu motoarele. Se știe că la acest laminor au intrat în funcțiune cele mai mari motoare electrice din țară. Ei bine, amară a fost surpriza montorilor cînd, după ce le pregătiseră locașul, le-au desfăcut lăzile în care sosiseră; în cele cîteva luni de zile cît stătuseră motoarele în depozit, șoarecii le mîncaseră izolația...

Odată bobinajul refăcut și motoarele puse în sarcină, alte surprize au început să apară. Cît erau calde, mașinile funcționau perfect. Dar era de-ajuns să stea degeaba o noapte, ca să se umezească pe dinăuntru și să nu mai poată fi bine folosite. Ce se întîmplase? După multe cercetări ei descoperiră vinovatul. Fundația sugea apă din terenul umed și o trimitea în motoare. Tehnicienii au procedat ca o soră la patul unui bolnav: au învelit picioarele mașinilor cu calorifere electrice.

Asemenea laminoare ca cel de la Roman nu mai există în țara noastră. Mai mult, el este unul din cele mai mari din lume. Totuși nu este unic în felul său: mai are doi frați. Uzinele sovietice „Uralmaș" și-au trimis gemenii în trei colțuri de lume: unul în U.R.S.S., la Rustavi; al doilea la Roman — în Romînia; al treilea — tocmai în China.

Pentru a învăța să-l mînuiască, un grup de muncitori și tehnicieni romîni au fost plecați multă vreme în Uniunea Sovietică, la combinatul de la Rustavi. Ei s-au întors și au folosit măiestria cucerită la montajul marelui agregat, dar nu și-au uitat învățătorii. Chiar în noaptea probelor generale, trenul de ora 11 a adus la Roman cîțiva laminoriștii din Rustavi, chemați să întoarcă vizita. „Pobeda" lor a gonit ca niciodată și, ca să nu întîrzie — pentru prima oară am văzut așa ceva într-o uzină — a intrat într-un iureș pe poarta halelor și i-a lăsat tocmai lîngă mașini.

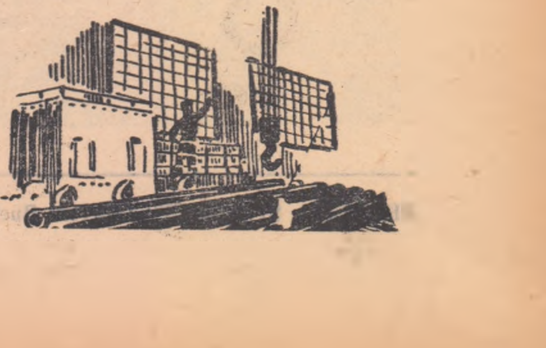
E un orășel liniștit Romanul. Dar peste cîțiva ani, cînd voi, copiii, veți fi la vîrsta cînd omul începe munca, el va fi schimbat mult. Va fi o îndeletnicire rîvnită, cea de laminorist la Roman.

De la posturi de comandă ca ale unor căpitani de vas, 31 de operatori vor conduce mersul țaglelor prin laminor, cale de o jumătate de kilometru. Alții — electricieni, mecanici, montori — vor îngriji agregatele ca pe un ceasornic.

L-am întîlnit pe șantier pe bătrînul maistru Ivănuș Constantin. Pe finul său, care e în clasa a X-a, el l-a adus de curînd la lucru alături de dînsul. Tînărul Laiu Francisc și-a chemat aici fratele, pe Jenică. Sus, pe un pod, deasupra perforatorului înecat în dogoare, în seara probei generale, am văzut de mînă cu tatăl său pe unul din copiii constructorilor.

Unde părinții își aduc copiii și unde frații își cheamă pe ai lor — acolo oamenii se simt bine.

C. FILIP

STATE PITICE ALE EUROPEI

Luxemburg

Denumirea exactă este, „Marele Ducat al Luxemburgului." Invecinat cu Franța, Belgia și Germania, are 2586 km. p. și 302.000 locuitori de origină germană. Limba și cultura sînt de asemenea germane, dar în decursul vremurilor aci s-a format o națiune cu totul nouă, care vorbește un dialect asemănător cu limba din sudul Germaniei. In mod oficial guvernul folosește două limbi: franceza și germana.

Luxemburgul a fost înființat în anul 963 de un feudal, stăpînitor al drumului ce ducea spre orașul Reims, cetate cunoscută a Franței. In anul 1506 țărișoara a fost ocupată de spanioli apoi de francezi și austriaci. După congresul de la Viena, din anul 1815, i se acordă independența sub denumirea „Marele Principat Independent" în realitate însă el era ca și încorporat Confederației germane de state apărută după înfrîngerea lui Napoleon. I. Actualele hotare i-au fost stabilite prin conferința de la Londra din anul 1839. Tot atunci și-a căpătat suveranitatea deplină și a fost proclamat „Mare Ducat".

Luxemburg are o puternică industrie siderurgică, ocupînd locul al VI-lea în Europa și al IX-lea în lume. Proprietarii sînt străini, mai ales francezi

Vedere din Luxemburg

Haghion Oros

Athon sau Athos adică muntele sfînt este pentru creștinii ortodoxși ceea ce pentru catolici este Vaticanul iar Mecca pentru musulmani. Din cele mai vechi timpuri Athos avea acelaș renume ca și muntele Olimp reședința zeilor mitologici. Socotit loc sfînt, aci veneau în pelerinaj credincioși din toată lumea, făcînd mănăstirilor daruri bogate. Țările romînești au avut mult de suferit de pe urma călugărilor de la Athos, cărora domnitorii noștri le-au închinat mari averi.

Pe munte există 20 de mănăstiri din care 17 grecești, una bulgărească, sîrbească și rusă. Toate par castele întărite cu ziduri și turnuri puternice. Mai sînt 14 schituri cu aproape 500 de chilii. Ele posedă prețioase manuscrise slavone și grecești cum și arhiva unor domnitori creștini.

Athos este o republică monahală autonomă, aflată însă sub suveranitatea Greciei. Suprafața ei este de 339 km² și are 3800 locuitori, toți călugări. Dreptul de proprietate asupra muntelui le-a fost acordat călugărilor de către împăratul bizant Constantin Pogonat (668-685).

In această republică nu au voie să locuiască femei. Pînă și animalele sînt de sex masculin. Se și spune de altfel că „aci toată lumea moare, nimeni nu se naște".

Construiţi singuri o MICROCENTRALĂ

Microcentrala electrică pe care vă propunem s-o construiţi poate produce energia necesară pentru realizarea multor experienţe în cadrul laboratorului vostru de fizică Este bine să vă uniţi în colective de 3-4 copii, lucrînd fiecare la alte piese componente şi contribuind cu toţii la montarea microcentralei.

Sculele de care aveţi nevoie sînt: ferăstrău pentru placaj, foarfece pentru tablă, cleşti, ciocănele şi burghiu. Materialele necesare sînt: tablă de fier de 1; 1,5; 2 şi 2,5 mm grosime (pot fi deşeuri de la foi de tablă obişnuite, întrucît nouă ne trebuie dimensiuni mici), sîrmă de 3 mm şi 4 mm diametru, aproximativ 0,5 m; sîrmă de cupru izolată de 0,5 mm, iar restul materialelor sînt piese mărunte ce se găsesc aproape în orice casă.

Microcentrala noastră se compune dintr-o turbină care transformă energia apei în energie mecanică şi un generator care, primind energia mecanică a turbinei, o transformă în energie electrică.

Turbina se compune la rîndul ei dintr-un rotor (1) fixat pe un ax (2), o carcasă de tablă (3) şi un postament, comun cu postamentul generatorului.

Rotorul (1), care este de fapt partea principală a turbinei, îl confecţionăm din două discuri de tablă de 1,5 mm grosime, după dimensiunile din (fig. „a"). Separat, din tablă de 1 mm grosime, confecţionăm 20 de palete (fig. „b"). Paletele le fixăm astfel: în cele două discuri ale rotorului facem o serie de găuri după dimensiunile urechiuşelor special tăiate pe marginile paletelor. Apoi fixăm paletele, cu ajutorul urechiuşelor, în discurile care compun rotorul; este bine ca paletele să fie cositorite după fixare. Axul rotorului (fig. „c") îl facem dintr-o bară de 8 mm de oţel, pe care o găsim prin casă, rămasă de la vreun obiect vechi şi netrebuincios. Din tablă de 1,5 mm grosime, tăiem două plăci (fig. „d"), pe care le cositorim concentric cu rotorul, de o parte şi de cealaltă a acestuia. Carcasa rotorului (3) o confecţionăm din tablă tot de 1.5 mm grosime Carcasa trebuie să îmbrace rotorul la o distanţă de 5 mm de jur-împrejur. De aceea, nici nu indicăm dimensiunea carcasei; la confecţionarea ei poate contribui cu ingeniozitatea şi priceperea sa fiecare constructor. Cît priveşte funcţionarea turbinei (fig. „e"), ea este cît se poate de simplă: carcasa are o deschizătură specială cu un racord la robinetul de apă. Curentul de apă izbind în palete, învîrte rotorul, care este cuplat cu generatorul electric. Apa folosită în turbină se scurge apoi la canal; puteţi monta turbina în preajma unei cuvete.

Generatorul se compune dintr-un stator şi un rotor. Statorul (A) îl confecţionăm dintr-o bucată de tablă de 1,5 mm grosime, după un şablon „g". Din carton facem o bobină „h". Asupra construcţiei bobinei nu ne oprim, menţionăm numai că ea nu se deosebeşte cu nimic de bobinele electrice folosite în laboratorul de fizică. Pe această bobină înfăşurăm 10 metri sîrmă de 0,5 mm diametru izolată cu bumbac sau serlac. Din tablă mai confecţionăm: suportul lamelor colectoare „i", doi suporţi pentru stator „i", iar din puţină tablă de cupru confecţionăm două lame colectoare („k") şi colectorul propriu-zis (1).

Rotorul generatorului („b") îl confecţionăm din tablă de 1 mm grosime, dîndu-i forma din figura „m". Axul rotorului se face din sîrmă de 4 mm diametru. Pe cele trei braţe ale rotorului, bobinăm cîte 2,5 metri de sîrmă izolată de 0,5 mm diametru, lăsînd capetele libere pentru legături.

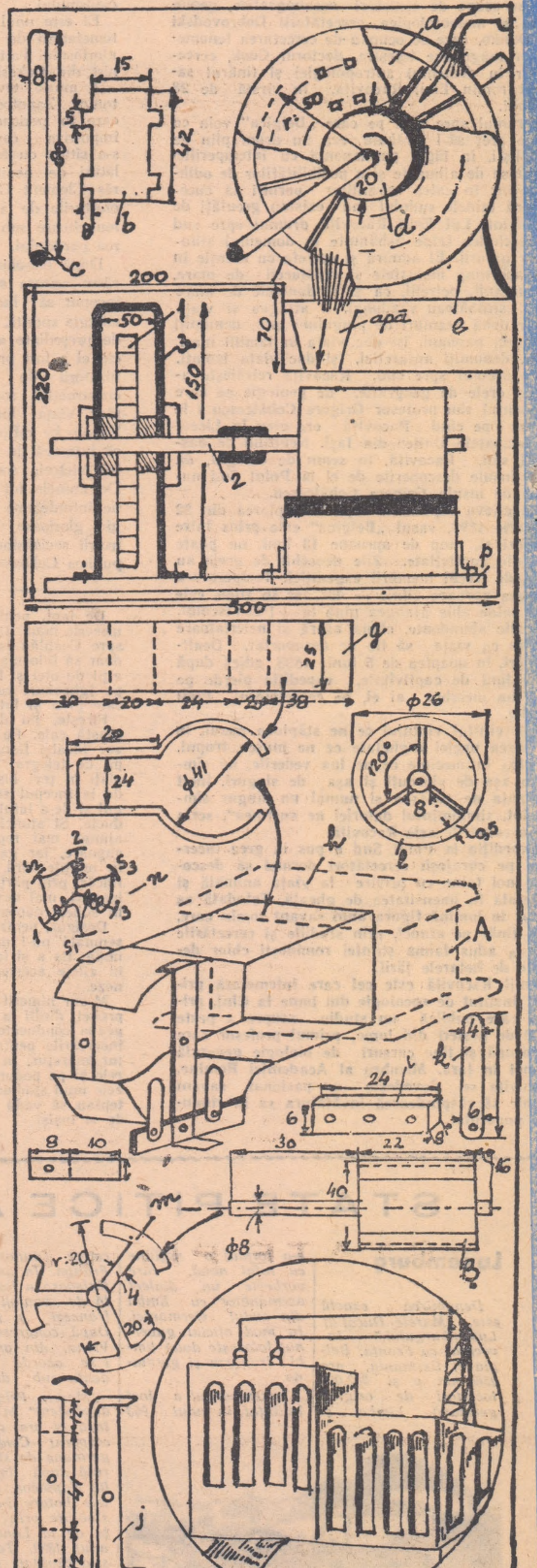
Odată toate piesele confecţionate, urmează montajul generatorului: rotorul îl fixăm în suporţii „j" prinşi de stator. Intregul generator îl fixăm cu colţare de tablă de un suport de lemn. Pe acelaşi ax cu rotorul fixăm şi colectorul. Fixarea colectorului o facem prin cositorire. Prindem şi suportul cu lamele colectoare, astfel ca lamele să se frece de colector. Urmează legăturile electrice: capetele bobinelor de pe braţele rotorului le lipim cu cositor de colector astfel: într-un punct de pe colector lipim un capăt al unei bobine şi un capăt al unei bobine imediat următoare, procedînd la fel pentru toate bobinele rotorului (fig. „n"). Un capăt al bobinei statorului îl fixăm de una din lamele colectoare, iar celălalt capăt constituie unul din polii sursei de curent furnizate de microcentrala electrică. Legăm apoi un fir de sîrmă de a doua lamelă a colectorului, formînd al doilea pol al sursei de curent. Acesta este generatorul. Buna lui funcţionare depinde de corectitudinea cu care este construit.

Montarea microcentralei este foarte simplă: pe un postament comun de lemn fixăm cu şuruburi turbina şi apoi generatorul, astfel încît axele celor două părţi ale microcentralei să vină în continuare. Luăm apoi un manşon de cauciuc, (o bucată de cauciuc de la un furtun vechi) şi-l introducem presat pe cele două axe în continuare. Astfel, cînd turbina se va învîrti, va pune în mişcare generatorul de curent, producînd energie electrică. Cu energia electrică produsă se pot aprinde cîteva becuri de baterie, se poate pune în mişcare un ferăstrău electric pentru traforaj etc.

Intreaga centrală o vom monta într-o cutie de placaj, în care facem o serie de tăieturi cu traforajul, imitînd aspectul exterior al unei centrale. Dimensiunile cutiei sînt indicate în schiţa de construcţie. Lăţimea cutiei va fi constantă pentru întreaga cutie şi egală cu 200 mm. De asemenea, din sîrmă se pot face o serie de stîlpi, asemenea celor din realitate.

Aceasta este construcţia microcentralei electrice de laborator. Ea poate fi îmbunătăţită şi completată după iscusinţa fiecărui constructor.

Ing. ADRIAN LISEANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA Bucureşti, Piaţa „Scînteii" tel. 7.60.10; 7.61.00 Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din şcoli.
Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii I. V. Stalin.